

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Кафедра фінансів імені Л.Л. Тарангул

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від « 15 » 10 2020 р. № 8
Голова НМР О. А. Шевчук

Робоча програма

навчальної дисципліни

«Системні трансформації у фінансах»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах» складена на основі освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами», другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України «16» 04 2020, протокол № 3.

Укладач:

О.Д. Гордей, д.е.н., професор

Рецензенти:

М.О. Кужелев, д.е.н., професор

А.В. Нечипоренко, к.е.н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансів імені Л.Л. Тарангул, протокол від «27» 08 2020 № 1

Завідувач кафедри

М.Д. Бедринець, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою ННІ фінансів, банківської справи, протокол від «22» 09 2020 № 2

Голова вченої ради ННІ фінансів,
банківської справи

М.О. Кужелев,
д.е.н., професор

Завідувач
навчально-методичного відділу

І. В. Качур к.б.н., доцент

Реєстраційний № 1.4

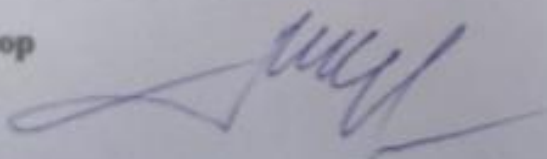
Рецензія
на робочу програму
«Системні трансформації у фінансах»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»
статус дисципліни: обов'язкова

Розроблена робоча програма є невід'ємною складовою у повноцінному охопленні та оволодінні курсу «Системні трансформації у фінансах», оскільки вони сприяють кращому засвоєнню основних понять та закріпленню теоретичних знань здобувачами вищої освіти стосовно методів і прийомів використання системного підходу до оцінки основних трансформаційних процесів у фінансах на мікроекономічному рівні.

Засвоєння основних положень дисципліни дасть можливість здобувачам вищої освіти підготуватися та поглиблено вивчити питання, що виносяться на поточний та кінцевий контроль знань, підготуватися до індивідуальної роботи та оформити її згідно з вимогами, обрати за власними уподобаннями тему індивідуальної роботи та самостійно запропонувати власне бачення основних положень курсу. Питання, що виносяться на самостійну роботу після кожної теми, розширяють можливості досліджень актуальних питань на семінарських та індивідуальних заняттях.

Розроблена робоча програма з навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами», статус дисципліни: обов'язкова за структурою і змістом відповідають сучасним вимогам до вивчення дисципліни і можуть використовуватися в навчальному процесі.

Рецензент
д.е.н., професор

М.О. Кужел'єв

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Системні трансформації у фінансах»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Управління публічними фінансами»
статус дисципліни: обов'язкова

Розроблена робоча програма є невід'ємною складовою у повноцінному охопленні та оволодінні курсу «Системні трансформації у фінансах», оскільки вона сприяє кращому засвоєнню основних понять та закріпленню теоретичних знань студентами стосовно методів і прийомів використання системного підходу до оцінки фінансових трансформаційних змін як на макро-, так і на мікроекономічному рівні.

Засвоєння основних положень дисципліни дасть можливість студентам підготуватися та поглиблено вивчити питання, що виносяться на поточний та кінцевий (залік) контроль знань, підготуватися до індивідуальної роботи та оформити її згідно з вимогами, обрати за власними уподобаннями тему індивідуальної роботи та самостійно запропонувати власне бачення основних положень курсу. Питання, що виносяться на самостійну роботу після кожної теми, розширяють можливості досліджень актуальних питань на семінарських та індивідуальних заняттях.

Розроблена робоча програма з навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами», статус дисципліни: обов'язкова за структурою і змістом відповідають сучасним вимогам до вивчення дисципліни і можуть використовуватися в навчальному процесі.

Рецензент

А.В. Нечипоренко, к.е.н., доцент

ЗМІСТ

1. Передмова	6
2. Опис навчальної дисципліни	8
3. Результати навчання	11
4. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями	11
5. Критерії оцінювання	16
6. Засоби оцінювання	20
7. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	20
8. Рекомендована література	23

1. ПЕРЕДМОВА

Створення системної методології вважається головним науковим досягненням ХХ сторіччя. Вона стала відповіддю на практичні потреби пізнання та конструювання великих, надскладних природних та штучних об'єктів, процесів та явищ, розв'язання складних завдань суспільної практики, які постали в ХІХ – на початку ХХ сторіччя. Робоча програма навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах» складена на основі освітньо-професійної програми «Управління публічними фінансами», другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Прискорення темпів науково-технічного прогресу, зростання матеріального виробництва призвели до ускладнення управління економікою держав і окремих підприємств та породили багато проблем (енергетичних, екологічних, транспортних та ін.), які стали глобальними внаслідок взаємозв'язку і взаємозалежності країн, організацій, груп та індивідів. Стало зрозумілим, що розв'язання проблемних питань в управлінні, реалізація масштабних виробничих, технічних та технологічних проектів можливі тільки при їх розгляді в цілому, з усією сукупністю складних внутрішніх і зовнішніх зв'язків, із застосуванням знань і методів різних наук в певній логічній послідовності. Виникла потреба у фахівцях “широкого профілю”, які володіють знаннями не тільки у своїй галузі, але й у суміжних областях, які вміють ці знання узагальнювати, використовувати аналогії, будувати комплексні моделі.

Мета дисципліни: формування у студентів теоретичних знань щодо виявлення відмінностей і різноманітностей нових суб'єктів, зміни домінант розвитку економіки, знаходження нової логіки перерозподілу фінансових ресурсів, для творення нової соціально-економічної моделі суспільства, а також розуміння принципів і закономірностей функціонування фінансової системи і неможливості контролю за її функціонуванням, а можливості сприяння становленню певних особливостей соціально-економічного розвитку, виходячи з процесів системних трансформацій у фінансах.

Завдання дисципліни: сформулювати у студентів навички визначення стратегічних та поточних цілей економіки країни в умовах системних трансформацій у фінансах; виявляти основні принципи соціально-економічного розвитку в умовах системних трансформацій у фінансах; приймати рішення щодо вибору найбільш доцільних методів та інструментів для адаптації фінансів в процесі системних трансформацій; навчити студентів оцінити стан фінансових ресурсів країн та організацій в процесі глобалізації.

Об'єктом навчальної дисципліни є фінансові ресурси держави, міжнародних кредитних організацій, фінансових донорів та фондів фінансових ресурсів різноманітних суб'єктів господарювання.

Предметом вивчення дисципліни є процес системних трансформацій під час взаємодії елементів фінансової системи.

Основними завданнями курсу «Системні трансформації у фінансах» є посилення економічної, фінансової та аналітичної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань і практичних навиків для вивчення і об'єктивної оцінки системних трансформацій у фінансах, що відбуваються в економіці, сформулювати системний підхід до фінансово-аналітичної діяльності суб'єктів господарювання в умовах глобалізації сучасних фінансових ринків.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК04. Здійснювати вибір та оцінку запровадження найбільш доцільних методів та інструментів антикризового фінансового управління, запровадження яких дозволило б вийти з фінансової кризи використовуючи вітчизняну практику та зарубіжний досвід.

ФК07. Здійснювати аналіз функціонування та розвитку страхового ринку з використанням аналітичних методів діагностики фінансової стану, багатофакторного налізу та інтегральних

моделей діагностики.

Методи та форми навчання включають лекційні заняття, семінарські заняття, самостійну та індивідуально-консультаційну роботу, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle. Зокрема використовуються такі методи, як пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький тощо.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді усного та письмового опитування на семінарських заняттях, участі у тренінгах, підготовки індивідуальних завдань, написання підсумкової контрольної роботи. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диф. заліку.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни є процес системних трансформацій під час взаємодії елементів фінансової системи.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття системних трансформацій у фінансах.

Тема 2. Форми державного регулювання фінансових відносин.

Тема 3. Розвиток людських ресурсів.

Тема 4. Трансформація фінансів підприємств.

Тема 5. Глобалізація економічних процесів.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	обов'язкова
Модулів – 2	спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (шифр і назва)	<i>Денна/заочна форма навчання</i>
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
		22/4 год.
		Семінарські
		18/4 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		78/110 год.
		Індивід.консультац.робота:
		2/2 год.
		Вид контролю:
		диф. залік
	другий (магістерський) рівень вищої освіти	

Передумовами для вивчення дисципліни є: «Фінансові стратегії управління економічним розвитком», «Антикризове фінансове управління», «Бюджетно-податкова політика», «Управління публічними фінансами», «Середньострокове бюджетне планування» тощо. Вивченню дисципліни передують набуття здобувачами вищої освіти знань з економічної теорії, мікроекономіки, макроекономіки, економіки підприємства, основ менеджменту і маркетингу та ін.

Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість навчальних годин				
		Всього	Лекції	Семинар и (практ.	Інд. завд.	Сам. роб.
Модуль I = 2 залікового кредита (60 год.)						
ЗМ 1.(Т – 1 – 3) <i>Теоретичні засади системних трансформацій</i>						
Т. 1.	Поняття системних трансформацій у фінансах.	20	4	4	-	12
Т. 2.	Форми державного регулювання фінансових відносин.	19	6	2	-	11
Т. 3.	Розвиток людських ресурсів.	21	2	4	1	14
	<i>Всього по модулю</i>	60	12	10	1	37
<i>Форма контролю – перша модульна контрольна робота – 1 година</i>						
Модуль II = 2 залікового кредита (60 год.)						
ЗМ 2.(Т – 4 – 5) <i>Дослідження динаміки системних трансформацій у фінансах</i>						
Т. 4.	Трансформація фінансів підприємств.	28	4	4	-	20
Т. 5.	Глобалізація економічних процесів.	32	6	4	1	21
	<i>Всього по модулю</i>	60	10	8	1	41
<i>Форма контролю – друга модульна контрольна робота – 1 година</i>						
	Разом з курсу	120	22	18	2	78

Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість навчальних годин				
		Всього	Лекції	Семинар и (практ.	Інд. завд.	Сам. роб.
Модуль I = 2 залікового кредита (60 год.)						
<i>ЗМ 1.(Т – 1 – 3) Теоретичні засади системних трансформацій</i>						
Т. 1.	Поняття системних трансформацій у фінансах.	19	1	-	-	18
Т. 2.	Форми державного регулювання фінансових відносин.	20	-	1	-	19
Т. 3.	Розвиток людських ресурсів.	21	1	1	1	18
	<i>Всього по модулю</i>	60	2	2	1	55
Модуль II = 2 залікового кредита (60 год.)						
<i>ЗМ 2.(Т – 4 – 5) Дослідження динаміки системних трансформацій у фінансах</i>						
Т. 4.	Трансформація фінансів підприємств.	30	1	1	-	28
Т. 5.	Глобалізація економічних процесів.	30	1	1	1	27
	<i>Всього по модулю</i>	60	2	2	1	55
	Разом з курсу	120	4	4	2	110

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Практичні результати навчання передбачають можливість здобувачами вищої освіти:

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль №1 (ЗМ 1)

Теоретичні засади системних трансформацій

Тема 1. Поняття системних трансформацій у фінансах

План лекційного заняття:

1. Системна методологія: сутність, роль у науковому пізнанні та практичній діяльності, історія становлення та розвитку.
2. Основні поняття теорії систем.
3. Основні властивості і класифікація систем.
4. Принципи та основні етапи системного підходу.
5. Сутність та основні етапи системного аналізу.

План семінарського заняття:

1. Системна методологія: сутність, роль у науковому пізнанні та практичній діяльності, історія становлення та розвитку.
2. Основні поняття теорії систем: розвиток поняття системи; система і середовище; поняття, що характеризують будову, функціонування та розвиток систем.
3. Основні властивості і класифікація систем.
4. Принципи та основні етапи системного підходу.
5. Сутність та основні етапи системного аналізу.

Питання для самостійного опрацювання

1. Основні теорії систем.
2. Основні характеристики системних трансформацій в економіці.
3. Основні вчені, що вивчали системні трансформації.

Питання для самоконтролю

1. Системна методологія: сутність, роль у науковому пізнанні та практичній діяльності, історія становлення та розвитку.
2. Основні поняття теорії систем: розвиток поняття системи; система і середовище; поняття, що характеризують будову, функціонування та розвиток систем.
3. Основні властивості і класифікація систем.
4. Принципи та основні етапи системного підходу.
5. Сутність та основні етапи системного аналізу.

6. Основні теорії систем.
7. Основні характеристики системних трансформацій в економіці.
8. Основні вчені, що вивчали системні трансформації.
9. Системні трансформації у фінансах в Україні
10. Трансформація інституційної фінансової інфраструктури України
11. Методика проведення системного аналізу

Рекомендована література:

Основні: [1, 4, 8].

Додаткові: [3, 4, 8].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1, 4, 5].

Міжнародні видання: [1, 3, 5].

Тема 2. Форми державного регулювання фінансових відносин

План лекційного заняття:

1. Форми державного регулювання фінансових відносин
2. Методи державного регулювання фінансових відносин
3. Світова практика державного регулювання фінансових відносин
4. Економічні способи регулювання грошово-кредитної політики
5. Цінова політика і цінове регулювання

План семінарського заняття:

1. Форми державного регулювання фінансових відносин
2. Методи державного регулювання фінансових відносин
3. Світова практика державного регулювання фінансових відносин
4. Економічні способи регулювання грошово-кредитної політики
5. Цінова політика і цінове регулювання

Питання для самостійного опрацювання

1. Циклічність фінансових відносин. Необхідність та особливості антициклічного регулювання
2. Фінансова аналітика та бюджетне планування

Питання для самоконтролю

1. Форми державного регулювання фінансових відносин
2. Методи державного регулювання фінансових відносин
3. Світова практика державного регулювання фінансових відносин
4. Економічні способи регулювання грошово-кредитної політики
5. Цінова політика і цінове регулювання
6. Циклічність фінансових відносин. Необхідність та особливості антициклічного регулювання
7. Фінансова аналітика та бюджетне планування
8. Відмінні риси між коротко-, середньо- та довгостроковим державним регулюванням фінансових відносин.
9. Основні інструменти державного регулювання фінансових відносин.

Рекомендована література:

Основні: [2, 5, 7, 11].

Додаткові: [1, 3, 6, 7].

Інформаційні ресурси Інтернет: [2, 3, 6].

Міжнародні видання: [2, 4, 5].

Тема 3. Розвиток людських ресурсів.

План лекційного заняття:

1. Необхідність та призначення вивчення основних показників соціально-економічного розвитку країни.
2. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку як в коротко-, так і в довготривалій перспективи.
3. Зміст поняття інвестиційної привабливості. Особливості аналітичної оцінки інвестиційної привабливості
4. Індекс людського розвитку як узагальнюючий показник особливостей рівня розвитку кожної країни.

План семінарського заняття:

1. Основні показники соціально-економічного розвитку країни.
2. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в короткостроковій перспективи.
3. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в середньостроковій перспективи.
4. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в довгостроковій перспективи.
5. Зміст інвестиційної привабливості.
6. Особливості аналітичної оцінки інвестиційної привабливості
7. Сучасні показники та місце України в рейтингу «Індекс людського розвитку»

Питання для самостійного опрацювання

1. Необхідність та призначення вивчення основних показників соціально-економічного розвитку країни.
2. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку як в коротко-, середньо- так і в довгостроковій перспективи.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Інвестиційно-інноваційний розвиток економіки України.
2. Способи покращення індексу розвитку людських ресурсів України.
3. Системні трансформації у фінансах в Україні
4. Трансформація інституційної фінансової інфраструктури України
5. Методика проведення системного аналізу
6. Відмінні риси між коротко-, середньо- та довгостроковим державним регулюванням фінансових відносин.
7. Основні інструменти державного регулювання фінансових відносин.

Питання для самоконтролю

1. Основні показники соціально-економічного розвитку країни.
2. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в короткостроковій перспективи.
3. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в середньостроковій перспективи.
4. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку в довгостроковій перспективи.
5. Зміст інвестиційної привабливості.
6. Особливості аналітичної оцінки інвестиційної привабливості
7. Сучасні показники та місце України в рейтингу «Індекс людського розвитку»
8. Необхідність та призначення вивчення основних показників соціально-економічного розвитку країни.

9. Потенційні перспективи та загрози соціально-економічного розвитку як в коротко-, середньо- так і в довгостроковій перспективі.

10. Інвестиційно-інноваційний розвиток економіки України.

11. Способи покращення індексу розвитку людських ресурсів України.

Рекомендована література:

Основні: [2, 5, 7, 11].

Додаткові: [2, 3, 5, 7].

Інформаційні ресурси Інтернет: [3, 4, 6].

Міжнародні видання: [1, 3, 5].

Змістовий модуль №2 (ЗМ 2)

Дослідження динаміки системних трансформацій у фінансах

Тема 4. Трансформація фінансів підприємств.

План лекційного заняття:

1. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх характеристика
2. Фінансування підприємства та його форми в умовах ринкової трансформації економіки
3. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами
4. Система фінансових коефіцієнтів та їх аналітика

План семінарського заняття:

1. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх характеристика
2. Фінансування підприємства та його форми в умовах ринкової трансформації економіки
3. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами
4. Система фінансових коефіцієнтів та їх аналітика

Питання для самостійного опрацювання

1. Характеристика прогнозованих та непрогнозованих фінансових рішень на підприємстві.
2. Основні способи математико-економічного моделювання для прогнозування фінансового розвитку.

Питання для самоконтролю

1. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх характеристика
2. Фінансування підприємства та його форми в умовах ринкової трансформації економіки
3. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами
4. Система фінансових коефіцієнтів та їх аналітика
5. Характеристика прогнозованих та непрогнозованих фінансових рішень на підприємстві.
6. Основні способи математико-економічного моделювання для прогнозування фінансового розвитку.
7. Порівняти ефективність кількісних та якісних методів моделювання фінансового розвитку підприємства.
8. Виклики, загрози та перспективи впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) для українських підприємств.

Рекомендована література:

Основні: [4, 6, 8].

Додаткові: [1, 5, 7].

Інформаційні ресурси Інтернет: [3, 4, 6].

Міжнародні видання: [1, 3, 5].

Тема 5. Глобалізація економічних процесів.

План лекційного заняття:

1. Концепції економічної глобалізації
2. Сутність та передумови глобалізації світової економіки
3. Головні форми глобалізації світового господарства
4. Наслідки глобалізації для світової економіки загалом та для окремих національних господарств зокрема

План семінарського заняття:

1. Концепції економічної глобалізації
2. Сутність та передумови глобалізації світової економіки
3. Головні форми глобалізації світового господарства
4. Наслідки глобалізації для світової економіки
5. Наслідки глобалізації для окремих національних господарств

Питання для самостійного опрацювання

1. Науковці, що вивчали питання глобалізації.
2. Антиглобалізаційні бачення (суперечності та виклики).

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Об'єктивність глобалізаційних процесів.
2. Глобалізація світових фінансових ринків та зменшення рівня життя населення.
3. Порівняти ефективність кількісних та якісних методів моделювання фінансового розвитку підприємства.
4. Виклики, загрози та перспективи впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) для українських підприємств.

Питання для самоконтролю

1. Концепції економічної глобалізації
2. Сутність та передумови глобалізації світової економіки
3. Головні форми глобалізації світового господарства
4. Наслідки глобалізації для світової економіки
5. Наслідки глобалізації для окремих національних господарств
6. Науковці, що вивчали питання глобалізації.
7. Антиглобалізаційні бачення (суперечності та виклики).
8. Об'єктивність глобалізаційних процесів.
9. Глобалізація світових фінансових ринків та зменшення рівня життя населення.

Рекомендована література:

Основні: [3, 5, 8, 11].

Додаткові: [2, 8].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1, 3, 6].

Міжнародні видання: [2, 4, 5].

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктами для оцінки знань здобувачів вищої освіти є їх робота на семінарських (практичних) заняттях та виконаних індивідуальних (домашніх) завдань.

Методи оцінювання здійснюються викладачем і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у традиційній і нетрадиційній формах. Зокрема, застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування здобувачів вищої освіти з питань, визначених планом семінарських занять (4 бали з кожної теми), дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, що були винесені на самостійне опрацювання (2 бали з кожної теми).

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній або письмовій формі, та контроль за виконанням індивідуальних робіт. Такий контроль застосовується по відношенню до тих здобувачів вищої освіти, які мають поточну заборгованість із поважних причин.

Поточний контроль виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється шляхом перевірки викладачем результатів розв'язання розрахункових завдань, виконання індивідуальних завдань (4 бали з кожної теми).

За підсумками поточної роботи здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 30 балів у відповідності із рівнем середньої поточної оцінки.

Додатково, за участь в конференції чи підготовку реферату на дискусійні питання і захист його на практичному занятті кожен здобувач вищої освіти може отримати 10 балів.

На практичних заняттях також здійснюється поточний модульний контроль. Усі теми дисципліни групуються у два модулі:

- модуль 1 охоплює перші три теми згідно навчального плану дисципліни;
- модуль 2 охоплює усі інші теми, тобто з четвертої по шосту.

Модульне завдання складається із двох теоретичних питань і тестових завдань. За рішенням викладача можливі незначні відхилення від зазначеної структури.

Оцінка кожного модульного завдання визначається у балах: 0; 5; 10; 15; 20 балів. Максимальна кількість балів за виконання двох модульних завдань становить від 0 до 40 балів, тобто за кожне модульне завдання – від 0 до 20 балів.

Протягом вивчення дисципліни, кожен здобувач вищої освіти, не пізніше ніж на 1 семінарському занятті, отримує індивідуальне завдання творчо-аналітичного характеру. На останньому семінарському занятті викладач повідомляє оцінку за результатами перевірки виконаного індивідуального завдання. За виконання індивідуального завдання здобувач вищої освіти може набрати від 0 до 10 балів. Оцінювання здійснюється за наступними критеріями:

- 1) не виконання індивідуального завдання – 0 балів;
- 2) неповне розкриття завдання – 5 балів
- 3) повне розкриття завдання, але без кінцевих підсумків та мінімальної аналітичної роботи – 7 балів
- 4) повне розкриття завдання – 10 балів

Якщо за підсумками загальної оцінки знань здобувач вищої освіти отримав менше 25 балів, то йому не зараховується вивчення даної дисципліни. В разі невиконання індивідуального завдання з об'єктивних причин здобувач вищої освіти має право (з дозволу декана) у додатково встановлений викладачем термін (але до закінчення залікової сесії) виконати і здати його викладачу для перевірки, оцінювання і захисту. Завдання для індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання ідентичні завданням денної та вечірньої форм навчання і зазначені в методичній частині виконання індивідуального завдання. **Підсумкове оцінювання** знань по дисципліні здійснюється на диф. заліку, де здобувач вищої освіти може отримати 50 балів. Повне розкриття одного завдання I – го рівня – становить 10 балів, II-го – 2 бали, III-го – 2 бали (2 питання

I-го рівня, 5 – II-го рівня та 10 – III-го рівня) Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 5 – бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі диференційованого заліку).

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання за навчальну дисципліну «Фінансові стратегії управління економічним розвитком», представлено у табл. 5.1.

Таблиця 5.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Системні трансформації у фінансах»				
Модулі	Модуль 1 (20 балів)			Поточно-модульний контроль (50) + залік (50) = 100 балів
Змістові модулі	T.1	T.2	T.3	
Кількість балів за змістові модулі				
Відповідь на семінарському занятті	5	5	5	
Індивідуальна робота	-	-	5	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модуль 2 (15 балів)				
Змістові модулі	T.4	T.5		
Кількість балів за змістові модулі				
Відповідь на семінарському занятті	5	5		
Індивідуальна робота	-	5		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Підсумковий тестовий контроль	5			
Контрольний захід (2 контрольні роботи по 5 балів)	10			
Диф. залік	50			

Заочна форма навчання (таблиця 5.2):

Таблиця 5.2

Модуль 1+Модуль 2 = 50 балів	(КР + ІЗ) 50 балів + залік (50 балів) = 100 балів
Змістові модулі – ЗМ 1+ЗМ 2	
Кількість балів за аудиторну контрольну роботу (КР) – 25 балів	
За виконання індивідуальної роботи (ІЗ) – 25 балів	
Залік – 50 балів	

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 5 – бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі диференційованого заліку):

Таблиця 5.3.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результат складання диференційованого заліку оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), і вноситься в відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в порядку представленому в таблиці 5.4.

Таблиця 5.4

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного			

		повторним вивченням залікового кредиту	розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			
--	--	--	---	--	--	--

Результати складання диференційованого заліку і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

6. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- диференційований залік;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів вищої освіти та виступи на наукових заходах.

7. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань до поточного контролю № 1

1. На розв'язання яких практичних та теоретичних завдань спрямована системна методологія.

2. Розкрийте роль Л. Берталанфі в створенні теорії систем.
3. Охарактеризуйте основні складові системної методології.
4. Еволюційний розвиток поняття “система”.
5. Розкрийте поняття зовнішнього середовища системи, його основні характеристики.
6. Опишіть процес взаємодії системи із зовнішнім середовищем.
7. Розкрийте зміст основних понять, які входять у визначення системи: елемент, зв'язок,

ціль.

8. Розкрийте поняття структури системи.
9. Основні види структур системи та засоби їх опису.
10. Розкрийте поняття функція системи та функціонування системи.
11. Розкрийте поняття розвитку системи.
12. Охарактеризуйте основні етапи розвитку системи.
13. Назвіть і охарактеризуйте основні властивості систем.
14. Класифікація систем.
15. Розкрийте поняття соціально-економічної системи.
16. Розкрийте суть та принципи системного підходу.
17. Опишіть алгоритми реалізації системного підходу.
18. Розкрийте суть системного аналізу.
19. При розв'язанні яких завдань він використовується системний аналіз.
20. Методи використовуються в системному аналізі.
21. Розкрийте основні етапи проведення системного аналізу.
22. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств
23. Фінансове планування на підприємстві в сучасних умовах
24. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх

характеристика.

25. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами

Перелік питань до поточного контролю № 2

1. Глобалізація і економіка України
2. Охарактеризуйте сутність глобалізації світової економіки.
3. Визначте головні передумови глобалізації світогосподарських зв'язків.
4. Охарактеризуйте концепцію “сталого розвитку”.
5. Визначте головні відмінності концепції “універсального еволюціонізму”.
6. В чому суть концепції “контрольованого глобального розвитку”?
7. Визначте головні відмінності концепції “світ системного аналізу”.
8. Охарактеризуйте ліберальну глобалістську концепцію.
9. Визначення рівня глобалізації окремої країни.
10. Способи оцінки рівня глобалізації економіки України.

11. Визначення рівня глобалізації окремої галузі.
12. Визначення рівня глобалізації окремої компанії.
13. Охарактеризуйте соціально-економічні наслідки глобалізації для промислово-розвинених країн.
14. Визначте основні форми глобалізації світового господарства.
15. Охарактеризуйте соціально-економічні наслідки глобалізації для менш розвинених країн.
16. Оцініть позитивні та негативні аспекти глобалізації для економіки України.
17. Охарактеризувати матеріальну основу глобалізації світового господарства.
18. Охарактеризуйте основні ознаки глобалізації світової економіки.
19. Визначте головних суб'єктів глобалізації світового господарства.
20. Охарактеризуйте роль ТНК в процесі глобалізації міжнародної економіки.
21. Вплив глобалізації на світовий ринок праці.
22. Поясніть причини зменшення впливу уряду на національне господарство в умовах глобалізації світового економічного простору.
23. Визначте головні глобальні проблеми сучасності.
24. Порівняйте вплив глобалізації на різні групи країн залежно від їх економічного розвитку.
25. Соціальні показники, які характеризують розвиток економічної системи країни.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. На розв'язання яких практичних та теоретичних завдань спрямована системна методологія.
2. Розкрийте роль Л. Берталанфі в створенні теорії систем.
3. Охарактеризуйте основні складові системної методології.
4. Еволюційний розвиток поняття “система”.
5. Розкрийте поняття зовнішнього середовища системи, його основні характеристики.
6. Опишіть процес взаємодії системи із зовнішнім середовищем.
7. Розкрийте зміст основних понять, які входять у визначення системи: елемент, зв'язок, ціль.
8. Розкрийте поняття структури системи.
9. Основні види структур системи та засоби їх опису.
10. Розкрийте поняття функція системи та функціонування системи.
11. Розкрийте поняття розвитку системи.
12. Охарактеризуйте основні етапи розвитку системи.
13. Назвіть і охарактеризуйте основні властивості систем.
14. Класифікація систем.
15. Розкрийте поняття соціально-економічної системи.
16. Розкрийте суть та принципи системного підходу.
17. Опишіть алгоритми реалізації системного підходу.
18. Розкрийте суть системного аналізу.
19. При розв'язанні яких завдань він використовується системний аналіз.
20. Методи використовуються в системному аналізі.
21. Розкрийте основні етапи проведення системного аналізу.
22. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств
23. Фінансове планування на підприємстві в сучасних умовах
24. Організаційні форми трансформації підприємств (організацій) і об'єднань та їх характеристика.
25. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами
26. Глобалізація і економіка України
27. Охарактеризуйте сутність глобалізації світової економіки.
28. Визначте головні передумови глобалізації світогосподарських зв'язків.
29. Охарактеризуйте концепцію “сталого розвитку”.
30. Визначте головні відмінності концепції “універсального еволюціонізму”.

31. В чому суть концепції “контрольованого глобального розвитку”?
32. Визначте головні відмінності концепції “світ системного аналізу”.
33. Охарактеризуйте ліберальну глобалістську концепцію.
34. Визначення рівня глобалізації окремої країни.
35. Способи оцінки рівня глобалізації економіки України.
36. Визначення рівня глобалізації окремої галузі.
37. Визначення рівня глобалізації окремої компанії.
38. Охарактеризуйте соціально-економічні наслідки глобалізації для промислово-розвинених країн.
39. Визначте основні форми глобалізації світового господарства.
40. Охарактеризуйте соціально-економічні наслідки глобалізації для менш розвинених країн.
41. Оцініть позитивні та негативні аспекти глобалізації для економіки України.
42. Охарактеризувати матеріальну основу глобалізації світового господарства.
43. Охарактеризуйте основні ознаки глобалізації світової економіки.
44. Визначте головних суб’єктів глобалізації світового господарства.
45. Охарактеризуйте роль ТНК в процесі глобалізації міжнародної економіки.
46. Вплив глобалізації на світовий ринок праці.
47. Поясніть причини зменшення впливу уряду на національне господарство в умовах глобалізації світового економічного простору.
48. Визначте головні глобальні проблеми сучасності.
49. Порівняйте вплив глобалізації на різні групи країн залежно від їх економічного розвитку.
50. Соціальні показники, які характеризують розвиток економічної системи країни.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Russell L. Ackoff Toward and Idealized University. – "Management Science" December. 1968 P. 121-131.
2. Handbook on Resilience of socio-technical systems by Matthias Ruth and Stefan Goessling-Reisemann, 2019, Elgar: Cheltenham, UK. 238 p.
3. Social Sciences: Regularities and Development Trends : Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2020. 325 p.
4. Шинкарук Л.В., Бевз І.А. та ін. Структурні трансформації в економіці України: динаміка, суперечності та вплив на економічний розвиток : наукова доповідь; за ред. чл.-кор. НАН України Л.В. Шинкарук ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». К., 2015. 304 с. :
5. Jutila, S.T. Social Development as a Reflection of the Evolution and Use of Human Resources. In: Geyer & Van der Zouwen, 1982. P. 35-58.
6. Economic Development: Global Trends and National Peculiarities. Collective monograph. Poland: "Publishing House "Baltija Publishing", 2020. 600 p.
7. Luhmann, N. Membership and motives in social systems. Systems Research 1996. 13(3) P. 341-348.
8. Social Sciences: Regularities and Development Trends : Collective monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2020. 325 p.
9. Тимошенко О. В., Лісковецька Т. П. Системна трансформація національної економіки України. Бізнес Інформ. 2020. №1. С. 8–15.
10. Rapoport, A. Two Approaches to General System Theory. In: Geyer & Van der Zouwen, 1982. P. 267-283.
11. Conceptual Aspects Management of Competitiveness the Economic Entities: Collective Monograph. Igor Britchenko & Maksym Bezpartochnyi (eds.). 2019. 326 p.

Додаткова:

1. С. В. Швець, У. С. Швець. Основи системного аналізу: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет. 2017. 126 с.
2. Бертуланфи Л. История и статус общей теории систем // Системные исследования: Ежегодник, 1972. – М.: Наука, 1973. - С. 20-37.
3. Сенченко М. Аксиоматична теорія соціальних систем. Вісник Книжкової палати. 2018. № 1. С. 3-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2018_1_2.
4. Hordei O.D., Povorozniuk D.I. Methods of risk assessment for financial stability in activity of insurance companies. Human rights : theory and practice. Collection of scientific paper. London. January 23-28, 2017. P. 176-180
5. Гордей О. Д., Пацай Б. Д. Еволюційні трансформації соціально-економічних систем. Економічний вісник університету. Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди». Випуск 33/1. 2017. С. 218–225.
6. Гордей О., Марченко А., Страхівська Ю. Інвестиційний потенціал фінансових ресурсів домогосподарств в Україні. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2018 р. № 3 (102). С. 171-177.
7. Старыш О.Г. Системологія. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
8. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: "Крок", 2019. 368 с

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua
4. Офіційний сайт Рахункової палати України URL: www.ac-rada.gov.ua
5. Офіційний сайт Фонду державного майна України URL: <http://www.spfu.gov.ua/ua/>
6. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень URL: <http://www.ibser.org.ua/>

Міжнародні видання:

1. Європейський науковий журнал. URL: <http://www.eujournal.org/index.php/esj>
2. Міжнародний науковий журнал «The Advanced Science Journal». URL: <http://www.advancedscience.org>
3. Європейський науковий журнал «European Applied Sciences». URL: <http://konferencii.ru/info/101230>
4. Американський науковий журнал «The USA Applied Sciences». URL: <http://www.ortpublishing.ru/> и www.anopremier.ru
5. Європейський журнал економіки і управління «European Journal of Economics and Management Sciences». URL: <https://ew-a.org/ru/journals/399/>

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СИСТЕМНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ФІНАНСАХ»

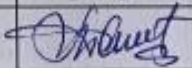
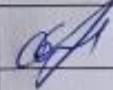
РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул
Протокол від 15 10 2021 року № 8

Укладач:

Гордей О.Д., д.е.н., професор, професор кафедри.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни
(протягом 5 років після затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри -розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП
2021/2022	30.08.2021	№ 1		

Регістраційний № 13